

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-89.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 27. junija 1935.

Štev. 72.

Zahteve sebskih trgovcev

V nedeljo je zborovala beograjska Zveza, ki ji predseduje predsednik Centralnega predstavništva trgovcev za vso državo Nedeljko Savić. Občnega zbora se je udeležilo okrog 50 delegatov in mnogo beograjskih trgovcev. Med raznimi pojasnili je dal predsednik tudi izjavo o trdki »Ta-Ta«, ki ustanavlja pri nas svoje veleblagovnice in grozi z njimi domači trgovini. Predsednik ne verjame, da bi mogel biti pri podjetju, ki potrebuje morda obratni kapital 500 milijonov dinarjev, udeležen samo domači kapital. Mnogi delegati so se pritoževali zaradi neenakosti pri odmeri pridobnine, proti računskim taksam in delovanju tujih potnikov. Zbor je razpravljali tudi o udeležbi trgovstva pri zadnjih volitvah in o vzrokih neuspeha, ker je naval kandidatov onemogočil ostvareitev želje, da dobi trgovstvo svoje zastopnike.

Občni zbor je pooblastil predsednika Savića, da predlaga Centralnemu predstavništvu, naj skliče državni kongres trgovcev letos septembra meseca v Zagrebu. Nato so bile sprejete naslednje resolucije o splošno trgovskih zahtevah:

1. da se v predvidenem roku ukine zakon o zaščiti kmetov, ki je škodoval vsemu našemu gospodarstvu, a koristil samo prelahkomiselnemu zadolženim. S tem bi se povrnilo naravno razmerje med kmetom in trgovcem. Zaradi nekaterih spekulativnih se še ne smejo trgovci imenovati s spekulantami in pljačkaši. Ako pa se iz kakršnihkoli razlogov morajo odlogi plačevanja kmetijskih dolgov še podaljšati, ptem je treba zaščititi tudi trgovca, ker smo po zakonu vsi enaki. Vsekakor je treba izvzeti od zaščite trgovske terjatve za blago. Zaščita naj se uporabi samo za res prezadolžene kmete, a nikakor ne splošno na vse. Trgovci, ki so poroki pri kmetijskih dolgovih vseh vrst, je treba osvoboditi z uvedbo novih hipotek na dolžnikovo premoženje.

2. Ukinje naj se po enoletnih slabih izkušnjah čl. 7. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in uveljavi spet zakon iz l. 1929. Člane davčnih in reklamacijskih odborov naj postavljajo zbornice na predlog pristojnih združenj tako, da bo zadostno število namestnikov za vsak srez. Enako zahtevamo ukinitve t. št. 33 in 34 zakona o taksah tako, se računski taksa plačuje šele na zneske nad sto dinarjev in izvzemši prodajo iz roke v roko.

3. Nahajalne potrošniške zadruge naj se obremene z istimi davščinami kot druge trgovine in naj imajo obvezno strokovnega poslovedjo. Podpirati in pospeševati je samo produkcijske zadruge.

4. Cimprej naj se prepove ustanavljanje industrijskih prodajalnic in njih podružnic na debelo in na drobno, obstoječe, ki naj likvidirajo najkasneje v enem ali dveh letih, pa naj obdačujejo davčni odbori krajev, kjer delujejo, enako ko ostale trgovine. Prav tako naj se industrijska in trgovinska delniška podjetja obdačujejo po oceni davčnih odborov in ne po bilanci.

5. Ukinje naj se sedanja uredba o kartelih, ker ne le ni dosegla svojega namena, marveč je še bolj omogočila razdorno delo kartelov. Zato zahtevamo, da se sprejme nov zakon o pobjanju kartelov, in to z zaslusanjem zbornic in Zveze.

6. Glede na težke izjemne razmere v naši državi se nikakor ne sme dovoliti ustanavljanje veleblagovnic v nobenem primeru. V tem smislu naj se podaljša uredba o prepovedi ustanavljanja teh podjetij vse dotlej, dokler se razmere ne zboljšajo. Škodljivost teh orjaških podjetij in skladišč, kakršno bi bilo »Ta-Ta«, je očitna, ker uničujejo male domače gospodarje, ki so že itak v zelo težkem položaju, a so temelj države in državne obrambe.

7. Uvede naj se pametna zaščita tistih

domačih industrij, ki so predvsem potrebne za državno obrambo, in tistih, ki predelujejo naše domače sirovine, nikakor pa ne tistih, ki uvažajo iz inozemstva sirovine in polizdelke, ker te škodujejo ne samo državnemu fisku, temveč vsemu narodnemu gospodarstvu in širokim slojem potrošnikov.

8. Ker sta se krošnjarenje in nelegalno poslovanje že tako razširila na škodo legalne trgovine, naj se ukrene, da bodo pristojna oblastva najstrože uporabljala predpise obrtnega zakona. Preganjanje in kaznovanje krošnjarjev v pokrajini je treba

prenesti na občinske oblasti s tem, da te dobe pravico odvzemanja blaga in izrekanja denarne kazni.

9. V skladu z določbami ustave naj se takoj ustanovi Gospodarski svet, ki bi v teh težkih razmerah koristno poslužil za ozdravitev obolelega gospodarstva.

10. Uvede naj se zakon, ki bi najenostojneje zaprl pot zlorabam uradne dolžnosti, in naj se za taka dejanja določijo najstrožje kazni.

11. Cimprej naj se razpišejo volitve svetnikov v zbornice.

Svetovni gospod. položaj se poslabšal

VIII. kongres Mednarodne trgovinske zbornice

V nazvočnosti predsednika francoske republike Lebruna je bil dne 24. junija v Parizu odprt kongres Mednarodne trgovinske zbornice. Na kongresu je po delegatih zastopanih 32 držav. Kongresu predseduje holandski delegat Fentener van Vlissingen. Kongres bo trajal en teden. Dopolodne bodo plenarne seje, popoldne pa bodo zborovali odseki o posebnih vprašanjih. Na zaključni plenarni seji v soboto pa bodo sprejete resolucije.

Prva seja je bila posvečena valutnim vprašanjem. Pričakujejo, da bo kongres priporočil povratek k stabiliziranim valutam. V sredo je na dnevnem redu vprašanje organizacije proizvodnje in razdelitve odjema. V četrtek bo kongres razpravljalo o problemu upniških in dolžniških držav. V petek dopoldne je na dnevnem redu vprašanje transportnih sredstev in racionalizacije gospodarstva, popoldne pa je napovedana posebna seja, ki naj bo demonstracija proti raznim oviram mednarodne trgovine ter proti previsokim carinam.

V svojem otvoritvenem govoru je dejal predsednik Fentener van Vlissingen med drugim:

»Če primerjamo sedanji svetovni gospodarski položaj z onim pred dvema leti, potem moramo ugotoviti, da se je položaj poslabšal. Najbolj vznemirjujoče dejstvo pa je, da ne vidimo nobenega zanesljivega znaka, da prihaja zboljšanje. Moremo sicer ugotoviti v nekaterih državah nekako olajšanje, toda v večini primerov ne izravna krajevno zboljšanje stalno rastočo komplikacijo valutnih sistemov in mednarodnega plačilnega prometa. Vsi narodi se bore za večje blagostanje in nekateri delajo drzne in zanimive poskuse, da bi prišli na svoj cilj. Nobenega govora pa ni o skupni mednarodni akciji te vrste in tako traja še naprej žalostno in vznemirjujoče dejstvo, da so ukrepi narodov, ki jih ti sklepajo v svojo korist, navadno v nasprotju z ukrepi, ki so jih podvzeli sosadni narodi.

Kako moremo vendar priti do napredka,

če se izdajajo premije za omejitve proizvodnje živil v deželah, v katerih se morejo ta proizvajati pod najbolj ugodnimi pogoji, dočim se v drugih deželah, kjer so pogoji za proizvodnjo mnogo manj ugodni, dajejo premije za pospeševanje proizvodnje tistih živil. Ali če plačuje država podporo, da omeji tonažo ladij, dočim istočasno druge države ustanavljajo fonde za gradnjo novih ladij, čeprav obenem omejujejo s svojo trgovinsko politiko volumen blaga in število potnikov, ki jih morejo prevoziti. Kaj nam pomaga, če doprinasajo nekatere države velike žrtve, da bi z deflacijskim procesom pospeševali prilagoditev proizvajalnih stroškov padlim cenam, če pa istočasno druge države povzročajo nove motnje v cenah s svojimi manipulacijami ali z razvrednotenjem svojih valut?

Tako dolgo, dokler ne bodo temelji svetovne trgovine zopet obnovljeni, ne moremo imeti nobenega zaupanja v njen bodoči razvoj. Dokler traja še naprej negotovost v denarstvu, bo tudi ostal pritisk na cene. Podjetniški duh se ne more dvigniti, dokler industrialec in trgovec pri vsakem koraku zadeneta na poseganje vlad v gospodarski življenje, pa naj gre za prodajo ali za nakup, za proizvodnjo ali za razdelitev odjema ali za poskuse, da se zastanki izterjajo ali dolgov plačajo. Nikdar se ni trgovec bal računati z normalno negotovostjo trgovine. Toda dodatni riziko, ki je bil v zadnjih letih umetno ustvarjen, preprečuje, da bi pogumno nadaljeval svojo pot.

Po govoru predsednika Fentenerja van Vlissingena je poročal generalni tajnik Mednarodne trgovinske zbornice Pierre Vasseur o delu organizacije v zadnjih dveh letih. V ponedeljek popoldne so bile tri seje, od katerih je prva veljala vprašanju o novi tekmi za odjemne trge, katero tekmo je povzročila industrializacija nekaterih držav. Na obeh drugih sejah so se obravnavala vprašanja metod in stroškov zračnega prometa in zračne pošte.

Ljubljanska Zdrženje trg. v l. 1934

Poročilo tajnika Lojzeta Šmura na občnem zboru Zdrženja

Leti 1933 in 1934 bo potreba v zapisnikih združenja zaznamovati s posebnimi poročili, saj smo v teh dveh letih prestali izredno težke preizkušnje v obrambi gospodarskih interesov.

Nazadovih trgovskih obratov in sploh poslovnega življenja dokazuje statistika Zbornice TOI, po kateri je bilo v zadnjih letih 6350 odjav trgovinskih, obrtnih in drugih podjetij. Samo v trgovski stroki zaznamujemo 3400 odjav in je to število prav gotovo danes že znatno prekoračeno.

V področju našega združenja zaznamujemo od leta 1930 padec od 1368 obratov na 1114 v letu 1935. Torej za 251 obratov. Danes so časi taki, da propadajo že zdrava podjetja, ki bi morala zmagati vse težave, če bi vladale količnejše znozne razmere.

Nevzdržna davčna in avtonomna bremena, razne ostale davščine in takse ter končno občutni rezijski stroški so poleg splošne krize še pospešili rapidno nazadovanje v poslovnem prometu.

Ne smemo pa pozabiti tudi na našo borbo proti nelegalnemu trgovanju in poslovanju, ki je zavzelo vključ strogin odredbam oblasti že obseg, ki ograža obstoj le-

galnega trgovstva, preobremenjenega z raznimi državnimi in avtonomnimi dajatvami, dočim krošnjarji in vsi slični nedovoljeni obrti ne plačujejo nikakih dajatev. To vprašanje postaja vsak dan bolj pereče in je v tesni zvezi z obstoječo brezposelnostjo. Naše organizacije so vse skrbno na delu, borimo se proti krošnjarem povsod javno in uradno. Imamo nekaj uspehov, vendar bo treba še mnogo dela in potrpljenja, preden bomo popolnoma zmagali. Koliko nerazpoloženja proti krošnjarjem smo spravili v javnost potom Trgovskega lista, ki polni v vsaki številki cele kolone, vedo poročati oni, ki sledijo poročilom Trgovskega lista.

S podvigom in izboljšanjem gospodarstva ter zaposlitvijo brezposelnih se bo tudi krošnjarsko vprašanje, ki nam dela toliko preglavje, omililo. Dotlej pa bomo vodili našo borbo z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago.

O teh in drugih gospodarskih vprašanjih smo vedno razpravljali na vsakomesečnih sejah uprave ter na širših sestankih seketi, ki smo jih prirejali po posameznih okra-

Jubilej trg. nadaljevalne šole

Na današnji skupščini moram najprej omeniti našo šolo, ki je praznovala letos 25 letnico, odkar je prešla v slovenske roke. Dne 18. maja t. l. je v počastitev tega jubileja priredila lepo uspešno akademijo. Naši učenci in učenke so pokazali, da imajo poleg svojega dela v trgovini tudi smisel in razumevanje za ostala kulturna vprašanja. Videlo se je, da so učenci naše šole v skrbnih rokah šefov in učiteljskega zbora ter da je v našem trgovskem podmladku res mnogo idealizma. Vsi učenci in učenke so člani Podmladka Jadranske Straže. Šola je dobila svojo zastavo, pod katero se bo v bodoče boderila trgovska mladina v ljubezni do domovine in države ter o velikem pomenu našega Jadranskega morja.

Solo obiskuje 110 učencev in 103 učenke, skupno torej 213. Šola je pod vodstvom ravnatelja in nadzornika g. Gruma, na kateri poučuje še 10 učnih moči. Šola in učiteljski zbor pa sta podrejena upravi oziroma šolskemu odboru, ki mu načeljuje g. Smrkolj. Nova uredba o obrtnih nadaljevalnih šolah, ki jo je izdalo ministrstvo trgovine na podlagi § 302 zakona o obrtih, ni ustrezala našim zahtevam, zato je Zbornica TOI na predlog šolskega odbora pokrenila potrebne korake v smeri, da se za našo šolo izločijo nekatera določila.

Šola ustvarja dober, zrel in inteligenten trgovski naraščaj. Zato je bil šolski odbor mnenja, da nekateri členi nove uredbe z ozirom na naše kulturne razmere ne morejo veljati za našo šolo, če nečemo ves dolgoletni uspeh in trud za napredek potisniti tja, kjer se je pričelo pred 25 leti. Ljubljanski trgovci so za svojo šolo žrtvovali od leta 1919 nad 1 milj. 500.000 Din, zato bodo skrbeli, da bo šola tudi v bodoče napredovala. Baš na dan proslave 25 letnice smo prejeli od Zbornice razveseljivo vest, da je kr. banska uprava v celoti odobrila sedanji učni načrt. Da se nam je to posrečilo, gre zahvala tajniku Zbornice g. dr. Ivanu Plesku.

Trgovskih sotrudnikov in sotrudnic imamo v evidenci 1187, ki so člani pomočniškega zbora. Trgovskemu pomočnemu osebju se izdajajo v naši pisarni knjižice ooremljene s sliko in natančnimi podatki službovanja, ki se morajo ujemati s prijavo šefov in združenja. Opozoriti moram na še vedno pomanjkljivo prijavljanje in odjavljanje trgovskega pomočnega osebja, kar povzroča v mnogih slučajih prizadetim samo neprijetnosti.

Preidem na vprašanje

obrtne zakonodaje.

Kakor smo se leta 1931 oziroma 1932 veliči uspeha večletne borbe za izenačenje obrtne zakonodaje, tako moramo žal danes po preteku 4 let ugotoviti, da smo prišli v nekaterih določilih iz dežja pod kap. Zlasti prednjači § 19 točka 4 zakona o obrtih, ki dovoljuje, da sme vsak rokodelce, ki je izvrševal tri leta samostojno svojo obrt, postati tudi trgovec katerekoli stroke, za katero se zahteva dokaz usposobljenosti.

Dalje vidimo, da je prost učne dobe vsak, kdor dovrši 4 razrede srednje ali meščanske šole in se mu še vsteje eno leto zaposlenja kot pomočnik. Če pogledamo še § 20, vidimo, da dobo učenja nadomešča delo praktikanca v industrijskih podjetjih, če traja ta doba najmanj 4 leta.

Torej za izvrševanje trgovskih obratov je treba v smislu § 19 za naše ljudi dokaz posebne izobrazbe najmanj 4 leta kot vajenec ali sotrudnik, na drugi strani pa zakonodajalec v istem paragrafu istovetni dokaz usposobljenosti z dovršitvijo 4 razredov srednje šole in po vrhu še eno leto pomočniške dobe!

Glede pomočniških zborov določa § 386 o. z., da se podrobnejše uredbe predpišejo s posebnimi pravili, ki jih pa še do danes ni. Zato smo zahtevali novelizacijo obrtne zakonodaje.

Sino na stališču, da se morajo določila obrtne zakonodaje izpremeniti tako, da bodo ustrezala vsem zahtevam in potrebam gospodarskega razvoja posameznih banovin, to se pravi, da morajo biti kolikor mogoče okvirna in da jih je mogoče prilagoditi gospodarskim, kulturnim in socialnim priklanam posameznih banovin.

Da je to nujno potrebno, se je pokazalo

pri organizaciji bolniškega zavarovanja trgovstva, o katerem vprašanju smo razpravljali že pred 3 leti. Radi določil obrtnega zakona, ki sloni na centralistični rešitvi in organizaciji, ne moremo tega vprašanja spraviti na dnevni red. Če bi se obrtna zakonodaja v tem smislu spremenila, potem bi mogla to in še marsikatero drugo ugodno rešiti, predvsem pa se že enkrat lotiti bolezenskega in starostnega zavarovanja trgovstva.

Iz teh pojasnil sledi nujna potreba, da se že enkrat začne

reorganizacija državne in samoupravne administracije,

v prvi vrsti banovine. Samouprave morajo biti izvedene konsekvenco od občine pa do banovine. Posebne važnosti je problem finančnih samouprav. Te morajo biti z zakonom točno določene in izločene od glavnega državnega proračuna.

Druge nepravilnosti

Ne maram pogrevati naše nevolje zaradi monopolizacije državnih tiskovin in šolskih zvezkov in zaradi krivic, ki se nam godijo s centralizacijo nabav pri državni štampariji, pri drugih licitacijah in zaradi izvozne politike Prizada.

Posebno žalostno je, da še danes nimamo potrebnega komentarja k carinskemu zakonu. Ker ga nimamo, plačujejo naši trgovci ogromne dajatve brez potrebe, ker vsak uradnik ocarini blago po svojem preudarku, da se izogne morebitnim naknadnim določilom ter kaznim, ki pa jih končno mora plačati le trgovec.

Dovolite mi, da vam navedem še poseben primer glede plombiranja tehnic. Zberejo se zastopniki tehnic tipa Berkel, Schultz itd., v Beogradu, ter izposlušajo s polnim razumevanjem njihovih zahtev vse tehnične tipov na novo plombirati. Podrejeni organi dobijo potrebna navodila in stvar gre normalno pot. Vsaka plomba stane 35 Din. To delo izvršujejo zastopniki sami s privoljenjem Beograda. Vprašal sem nekatere, kako visoko cenijo število tehnic v naši državi, pa se mi je reklo, da je vseh približno od 100 do 150 tisoč. Sedaj si lahko izračunate, koliko so zaslužili posamezniki, ki so povzročili ponovno plombiranje tehnic.

In takih vprašanj je še mnogo, ki prav po nepotrebnem obremenjujejo trgovstvo z novimi dajatvami. Ponovno zahtevamo, da se te krivične dajatve že enkrat odpravijo.

Še vedno nerešena vprašanja

Nerešena so ostala naslednja vprašanja, oziroma naše zahteve: ustanovitev gospodarskega sveta, dekoncentracija državne in samoupravne oblasti, decentralizacija mono polne uprave, odprava birokratizma v samoupravnih podjetjih, znižanje blagovnih tarif, oprostitve obdačenja neizterljivih dajatev, znižanje obrestne mere za dolžne davke, odprava § 7 o neposrednih davkih, revizija taksnega zakona, zakon o denarnih zavodih v smislu predloga gospodarskih organizacij, reforma socialnega zavarovanja, novelizacija obrtnega zakona, izvedba socialnega zavarovanja trgovstva, zveza Slovenije z morjem, sanacija denarnih zavodov, ukinitve privilegijev nabavljalnih zadrug ter konzumov, pavšaliranje pridobnine za male trgovce, obdačenje detajlnih trgovin delniških družb, revizija tarif za poštne pakete itd. itd.

Proti privilegijem nabavljalnih zadrug

O nabavljalnih zadrugah bi si dovolil pripomniti, da so imele svoje občne zore, na katerih so bila podana prav razveseljiva poročila o milijonskih dobičkih. Tako so nabavljalne zadruge v teh težkih časih križe skoraj edina podjetja, ki morejo govoriti o poslovnih uspehih. Mi tožimo na vseh zborovanjih o davčnih in avtonomnih bremenih, le na zborih nabavljalnih zadrug se o tem vprašanju ne sliši, kajti one imajo vse mogoče privilegije in morajo za nje davke plačevati trgovci in drugi zasebni podjetniki. Tako dobro jim gre, da se že bahajo, da so osma velesila.

Glede

poslovanja združenja

moram omeniti, da je bilo v preteklem letu v znamenju intenzivnega dela ter številnih intervencij pri vseh državnih in avtonomnih oblastvih.

Koliko dela in skrbi nam dajejo krošnjariji, sem že omenil. Kdor se s tem vprašanjem peča in z nami sodeluje, ta ve, kaj smo vse storili. Na današnji skupščini stavimo ponovno odločno zahtevo, da nadzorna oblast striktno izvaja naredbu ministrstva trgovine in industrije št. 14.401 z dne 27. 6. 1928, ki jasno določa, da je v Ljubljani krošnjarijenje prepovedano.

Veliko intervencij nam povzroča vprašanje mešne uvoznine in razmere na Vodnikovem trgu, katere postajajo za naše branjevec nevzdržne, ker jih bodo izpodrhnili Bosanci-neproducenti po zaslugi mestnega tržnega nadzorstva, ki jih povsod favorizira. Posebno dominirajo na Vodnikovem trgu prekupčevalci, ki cene živlom

zvišujejo, vsa kričda pa pade seveda na naše male trgovce, ki se že itak komaj še borijo za svoj obstanek.

Mnogo posla nam daje tudi davčno vprašanje. Vsakomur, kdor je iskal pri nas pojasnila ali intervencije, smo storili vse, kar smo pač mogli. V preteklem letu smo razposlali na posamezne stroke nad 189 okrožnic z različnimi davčnimi in drugimi pojasnili. Kar nismo mogli potem okrožnic, smo obvestili po dnevnem časopisu in po Trgovskem listu. Spisov se je rešilo nad 2000.

V okviru sekcij se rešujejo interna vprašanja posameznih strok. Imamo že razne sekcije, manjkajo nam še sekcija za radio-aparate, nadalje sekcija z motornimi vozili in še ostalih, ki še nimajo ožjega odbora, v katerem se rešujejo stanovska vprašanja. Vseh sekcij imamo 13. Vse sekcije se poslužujejo uradnih prostorov združenja, kjer jim nudimo vse, kar zahtevajo v interesu njihove obrambe stanovskih zahtev. Administrativno delo združenja se bo še pomnožilo, ko bo izvršena komasacija bližnjih občin in bomo pridobili trgovce iz

Rožne doline, Viča-Glince, Most, del Rudnika in Ježice. Približno 200 trgovcev.

S pomnožitvijo administrativnega dela naraščajo seveda tudi stroški pis. potrebščin. Če pogledamo razvoj naše organizacije od prevrata, ko je imela svoje prostore še v Gradišču v eni sami sobi, pa do sedaj v lepe prostore Ljubljanske Kreditne banke in pozneje v Trgovsko zbornico in končno v prostore tega doma, lahko mirno ugotovimo napredek v vsakem oziru.

Današnji časi, ko se zahteva hitre intervencije, a še hitreje ekspedicije, mora biti tudi tem zahtevam urad primeren. Na drugi strani lahko vsakemu, ki pride v Ljubljano, pokažemo, kar imamo. Ni veliko, vendar smo lahko ponosni na to, kar je in kar smo storili. V tem domu krešemo misli in načrte, če je treba, napravimo tudi mobilizacijski plan za naskok, kadar je treba braniti naše interese. To smo že pokazali; upamo, da bomo tudi v bodoče složni, kadar bo treba pokazati, da se ne damo.

Z živahnim odobravanjem je sprejel občni zbor to poročilo.

Zaključek šolskega leta

na trg. nad. šoli v Ljubljani

Ob 3 pop. 25. t. m. se je zaključilo šolsko leto na trgovski nadaljevalni šoli. Neznosna vročina je vladala, vendar je bilo v veliki dvorani Trgovskega doma vse živo. Trgovski podmladek je polagal obračun svojega vestnega prizadevanja in učenja. Spomnil se je ob tej priliki tudi nedavne proslave 25 letnega jubileja, odkar je prišla šola v slovenske roke z lepo uspešno akademijo, ki jo je priredil v ta namen.

Vse je prav lepo pozdravil ravnatelj in šolski nadzorik Rado Grum, ki je v vznesenih besedah bodril mladino na delo za procvit in napredek slovenskega trgovca. Posebne pozdrave je naslovil predstavnikom šolskega odbora združenja, predsedniku Albinu Smerkolju, nadalje Antonu Verbiču ter Pavlu Fabianiju. Vsem tem zastopnikom je izrekel najtoplejšo zahvalo za pozornost, ki jo izkazuje tako uprava kakor šolski odbor šoli ter naprosil, da tudi v bodoče očetovsko skrbijo za napredek trgovskega podmladka.

Za pozdrav se je zahvalil predsednik š. o. Smerkolj, ki je naslovil na mladino naslednje besede:

Draga mladina!

Zopet je končano šolsko leto in izpričevala, ki jih danes prejmete, pokažejo uspehe, katere ste imeli v tem šolskem letu, pokažejo pa tudi, v koliko se zavedate resnosti poklica, katerega ste si izbrali.

Trgovski poklic je gotovo eden izmed najtežjih poklicev, saj mora biti trgovec vsestransko dobro podkovan. Teoretično podlago vam nudi naša šola in predmeti, ki se jih tu učite, so silno važnega pomena za vaše bodoče udejstvovanje in niti enega predmeta ni med njimi, katerega bi lahko zanemarjali, češ, tega pozneje ne bom potreboval. Nasprotno, potrebovali boste še mnogo več in ko boste zapustili to šolo, se bo treba še nadalje izpopolnjevati s čitanjem strokovnih knjig, treba bo budno zasledovati vse, kar se pojavlja novega, kajti za trgovca je življenske važnosti, da zna korakati z duhom časa, ker le tako more delati z uspehom.

Prepričan sem o tem, da se zavedate, da je gremilna šola vaša dobrotnica, ki skrbi za to, da vam bo pozneje kot trgovskim sotrudnikom in samostojnim trgovcem poklicna borba lažja, lažja zato, ker vam bodo v veliko pomoč in oporo teoretiški nauki, ki ste si jih na šoli pridobili. Naj ne bo med vami nikogar, ki bi omalovaževal šolsko delo, kajti tak človek se ne zaveda resnosti trgovskega poklica in ne spada v trgovski stan.

Vi, dragi prijatelji, ki z letošnjim letom zapuščate šolo in postanete trgovski sotrudniki, pa si zapišite na svoj prapor: **Pridnost, Zvestoba, Energija, Poštenost in Dobra volja.**

Želim vam ves uspeh, katerega vam more želiti dober prijatelj in naj bi vam bilo znanje, ki ste si ga pridobili na tej šoli, vsestransko v korist!

Nato je razdelil darila najpridnejšim in so bili obdarovani Leon Keršič I. a razreda uslužben pri tvrdki Srečko Lapajne, dobil je od 40 točk 35.

Klopčič Valentina, II. razred, pri tvrdki Goričar, dobila je od 40 točk 38.

Aljančič Ernest III. razreda, ki je tudi zastavonoša Podmladka Jadranske straže uslužben pri tvrdki Ivan Zeleznikar Mestni trg, je dobil od 50 točk 45.

Ivana Čebulj III. razreda, Pri Petovia, od 50 točk je dobila 45.

Dolžina Slavka III. c pri Naši slogi, od 50 točk je dobila 49.

Vsi so dobili krasne leposlovne knjige, v katerih je napisano spominsko besedilo. Vsakemu odličnjaku so predstavniki šolskega odbora še posebej čestitali k lepemu uspehu, poleg tega pa so jim vsi navzoči s pleskanjem dali priznanje lepe kolegialnosti, ki je vladala na šoli v minulem šolskem letu.

V imenu obdarovancev se je zahvalil v lepem in daljšem govoru Aljančič. Razveseljivo je videti, kako med trgovskimi podmladkom napreduje pogum v samostojni nastopih in govorih. Lepa izgovorjava ter povezanost je pokazala globok zmisel govora ter iskreno zahvalnost šolskemu odboru.

Nato je vsa dvorana odmevala od državne himne, ki so jo zapeli iz 235 grl učenci in učenke z učiteljskim zborom ter predstavniki šolskega odbora vred, nakar se se razdelila izpričevala.

Za odhajajoče iz III. letnika se je začela nova pot v življenje. Naj bi jim bila srečna v korist in čast stanu, kateremu pripadajo.

Završni izpit na Abiturientskem tečaju Zbornice za TOI drž. trgovski akademiji v Ljubljani

je bil 8. do 19. junija t. l. v prisotnosti g. min. odposlanca M. Presla, inspektorja za strokovne šole. Izpit so položili sledeči slušatelji(ce): Ašič Alojzij, Cuk Ivan, Dolenc Nada, Fajdiga Ljuba, Gostiša Mira, Gspan Erika, Hamann Erich, Hude Cvetka, Jenko Vera, Kalin Viktor, Košak Anica, Lenšček Vida, Mihelčič Vera, Mole Nada, Pestotnik Krista (z odličnim uspehom), Podbregar Erna (z odličnim uspehom), Pogačnik Sonja (z odličnim uspehom), Prus Danica, Ranzinger Reinolf, Reicher Saša, Rus Roman, Sirknik Marija, Sinković Ina, Škerlj Ivo, Urbas Irena, Vrtačnik Marija, Zajec Rudolf, Žirovnik Nada (z odličnim uspehom). 3 kandidati(nje) so bili odklonjeni za tri mesece.

Šušmarstvo v gradbeni stroki

V zadnjem času se dogaja v dno več primerov, da sklepajo gradbeni gospodarji, t. j. osebe, ki si zidajo hiše ali pa izvrše razna adaptacijska dela na poslopih — pogodbe z navadnimi zidarji, ki za taka dela niso upravičeni, še manj pa usposobljeni. Le-ti nimajo pooblastila (obrtnege lista), nobene kvalifikacije ali strokovne naobrazbe za izvrševanje teh gradbenih del. Da se taki zidarji zavarujejo proti zakonu in oblastem, si izposodijo od katerega pooblaščenega graditelja ali mojstra njegovo firmo, odnosno napisno tablo za primeren honorar, da je videti kot da izvršuje ta firma dotično stavbo ali adaptacijo, ki pa v resnici ne vodi dela na stavbi in je tudi ne nadzoruje.

Kako morajo biti take stavbe solidno in strokovno izvršene, sodi lahko vsak laik. Najbolj pa občuti števni gospodar posledice in veliko škodo, ki mu jo je povzročila nepredvidnost, da je oddal gradnjo hiše takim samoukom, katere pozneje tudi ne more prijeti za odgovornost in povrnitev škode, ker nimajo nobenega imetja. Saj se na zgradbah, ki jih grade taki šušmarji, pojavijo napake in nedostatki že v prvih dneh po izvršitvi, večkrat pa tudi že med delom. V interesu stavbnih gospodarjev je, da so pri oddaji del previdni in ne nasledajo raznim šušmarjem, ki jim nudijo zgraditev sicer ceneje kakor soliden graditelj ali mojster, imajo pa pri tem veliko gmožno škodo s poznejšimi popravili in adaptacijami, ki jih morajo izvršiti na lastne stroške. Opozorila vredno je tudi določilo § 47. obrtnega zakona, ki pravi, da se gradbena dela, za katera je potrebno gradbeno dovoljenje, ne smejo niti za lastno potrebo, niti v lastni reziiji opravljati brez dejanskega in neposrednega vodstva upravičene obrtnika. Kaznuje se torej ne samo neupravičeni izvrševalec take gradbe (šušmar), ampak tudi oni, ki mu delo poveri (gradbeni gospodar) in dotični obrtnik, ki krije šušmarja.

Politične vesti

Vlada dr. Stojadinovića bo skušala delati s parlamentom, kakor je izjavil dr. Stojadinović. Predvsem bo skušala doseči, da izglasuje parlament dvanajstine, nato pa bo predložila zakonska načrta o izpremembi volivnega zakona ter zakona o društvih, zborovanjih in shodih. Parlamentu se bo nova vlada predstavila v četrtek z deklaracijo.

Klub poslancev, izvoljenih na Jevtičevi listi, je imel v torek sejo, na kateri je razpravljalo o stališču, ki naj ga zayzame klub do nove vlade. Večina govornikov se je izjavila v tem smislu, da počaka klub na deklaracijo vlade. Klub pa še ni zaključil debate o tem vprašanju.

Ves tuji tisk obširno poroča o novi vladi. Splošno je bila nova vlada povsod zelo ugodno sprejeta. Zlasti pudarjajo tuji listi, da je vlada dr. Stojadinovića vlada notranjega pomirjenja, ki bo pripravila rešitev hrvatskega vprašanja. Nekateri tuji listi nazivajo novo vlado tudi kot vlado široke nacionalne koncentracije.

Dr. Maček je izjavil, da je popolnoma izključeno, da bi njegovi poslanci prišli v sedanjo skupščino, kajti kako bi mogel skupaj sedeti v isti skupščini poslanec Domović, ki je dobil 10.000 glasov, s poslanecem Matice, ki je dobil le 300 glasov. Razlog dr. Mačka ni ravno posebno prepričljiv.

Pripravlja se nova politična formacija, in sicer narodna radikalna zajednica, ki bi jo tvorili pristaši bivših strank: radikalne, SLS in JMO. Druga politična grupacija pa bi nastala iz pristašev bivše Radičeve, demokratske in zemljoradničke stranke. Slednja pa se najbrže ne bi celotno pridružila novi formaciji, ker je njen bivši predsednik Voja Lazić že izjavil, da ostane zvest programu bivšega predsednika vlade.

Zedinjena opozicija objavlja v svojem glasilu »Narod«, ki ga je pričela izdajati v Beogradu, svojo ideologijo glede demokracije, morale in patriotizma. V svojem drugem uvodniku pravi list, da je združena opozicija solidna politična enota, ki se delovno ne omejuje na volitve.

Dr. Marušić je zadržal svoj senatski mandat. Dr. Gorišek torej ne pride v senat, poslanca pa postaneta trgovec Stanko Lenarčič in bivši poslanec Koman.

Svet Male antante se sestane začetkom julija v Beogradu.

Bolgarski notranji minister general Atanasov je izdelal nov zakonski načrt, s katerim se zelo poostrojuje predpisi proti bivšim strankam. Nekateri ministri pa so na seji vlade nastopili proti temu načrtu in ni izključeno, da bo zaradi tega konflikta prišlo do krize v vladi.

General Kondilis je ponovno izjavil novinarjem, da je za obnovo monarhije, ker je bila republika samo igračka v rokah raznih avanturistov in diktatorjev.

Češkoslovaški parlament je sprejel zakonski načrt o širokih pooblastilih vlade.

O uspehu Edenove misije v Rimu so poročila neenotna. Po nekaterih ni imel Eden uspeha, po drugih pa je vendarle mogoče nekaj sporazum med Italijo in Anglijo. Jasnno je le to, da se Mussolini na noben način neče odreči Abesiniji.

Laval bo zahteval od angleške vlade pismeno zavezo, da ne bo vodila z Nemčijo več posebnih pogajanj.

Francoska vlada bo zahtevala od parlamenta izredni kredit v višini 200 milijonov frankov za gradnjo novih bojnih ladij.

Bivši francoski bojevniki so prišli v Stuttgart, kjer so bili od bivših nemških bojevnikov zelo priščno sprejeti.

Pomorske konference letos ne bo, ker se protivita njenemu sklicanju Francija in Italija.

Delo za sklenitev podonavskega pakta naj bi se po italijanskem mnenju dovršilo v dveh etapah. Najprej naj bi vse države, tudi Nemčija, sklenile splošni sporazum o ohranjanju avstrijske neodvisnosti in šele potem bi se začelo delo za sam podonavski pakt.

Nemčija se je v pomorskem sporazumu z Anglijo tudi obvezala, da ne bo nikdar več uporabljala v vojni podmornice proti trgovskim ladjam. Ali pa bo to svojo obljubo tudi držala?

Italijanski državljani, ki žive v Abesiniji, in katerih je okoli 10.000, so dobili od svoje vlade poziv, da v desetih dneh zapuste Abesinijo. Prvotno je bilo določeno, da zapuste Abesinijo do 15. julija. To je dokaz, da se je bati skorajšnjega izbruha sovražnosti.

Italija je imela dosedaj zaradi Abesinije že 845 milijonov lir izdatkov.

Vsi nemški novinarji so bili izgnani iz Sirije in Iraka, ker da so bili v zvezi z zadnjimi krvavimi nemiri v teh deželah.

Ognjeni križarji v Franciji širijo letak, ki se glasi med drugim tako-le: Državne blagajne so prazne. Mir ni trden. Ljudstvo čaka na delo in kruh. Narodni poslanci — tako desničarji ko levičarji — so sužnji ali kapitalistične ali marksistične internacionale. Eni ko drugi pripravljajo državljansko vojno.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Po izkazu od 22. junija se je stanje izpremenilo v tem tednu (vse v milijonih dinarjev):

Aktivam je narasla zlata podloga v blagajni za 70 na 1.247,47, v inozemstvu pa se znižala za 2,2 na 97,4, valute so padle za 0,17 na 0,2; devize so se dvignile za 16 na 23,4, skupaj za 20,7 na 1.368. Kovani denar je narasel za 21 na 301, posojila za 1,2 na 1.511 menična, neznatno na 263,8 lombardna, skupaj za 1,26, neznatno tudi prejšnji predjem državi na 1.691 in razna aktiva za 1,8 na 376,6.

Passiva: znižal se je obtok bankovcev za 27,8 na 4.354, terjatve države za 0,2 na 3,8, povečali so se žirovni računi za 23,9 na 605,5, razni za pol milijona na 715,4, obveznosti z rokom za 5 na 279 in razna pasiva za 23,2 na 320.

Otok in obveznosti na pokaz so nazadovale za 3,5 na 5.678,8, podloga je skupno s primom narasla za 26,6 na 1.758,5, zlata za 9 na 1603 in se je skupno kritje dvignilo za 0,49 na 30,96%, zlato za 0,17 na 28,22%.

Državni papirji v inozemstvu

so notirali 20. t. m.:

7%ni Blair v Londonu 28,375 — 29,5.
7%ni Blair v Newyorku 28,125 — 30,
8%ni Blair v Newyorku 28,125 — 29,75,
7%ni Seligman v Newyorku 29,75 — 31,
7%no stabilizacij. posojilo v Parizu 240.

Povišanje cene zlata v Rumuniji

Rumunska Narodna banka, ki je imela po zakonu edina pravico prodajati zlato domače produkcije in po določeni ceni 111.111 lejv za kg, je zaslala v zadrego, ko se je razvilo tihotapstvo zlata v državi, kjer se plačuje za zlato višja cena. Ministrski svet je zaradi tega pooblastil Narodno banko, da sme pri ceni zlata plačevati dodatek 30 tisoč lejv na kilogram, kar je enako premiji 27,25%. Važno je, da je banka pri uvozu deviz pobirala doslej 44%. Na črni borzi pa veljajo vse drugačni tečaj in je bil n. pr. tečaj franka ta mesec za 88,8% nad uradnim tečajem ali 11,92 proti 6,59 leja, kar je še dosti več ko zlata premija 27,25.

*

Upravni odbor Drž. hip. banke je na svoji seji sklenil, da zniža obrestno mero za vse vloge na 4%.

Državna hipotekarna banka zgradi palačo za svojo agencijo v Banjaluki in se prične delo že 1. julija na bančinem zemljišču blizu banske palače.

Naredna banka zgradi v Šabcu posebno poslopje za svojo podružnico.

Po izkazu Českoslovaške narodne banke z dne 23. junija se je njena zlata podloga povečala za 3,01 na 2.690,9 milijonov Kč, devizna pa je padla za 4,2 na 320,1 milijona Kč. Obtok bankovcev se je znižal za 184,8 na 5.431 milijonov Kč. Kritje banke se je znižalo od 41,5 na 41,2%.

Notranje konverzije posojilo v višini 8 milijard lejv bo razpisala rumunska vlada. Posojilo se bo obrestovalo po 3% in se bo amortiziralo v 50 letih. Uporabilo se bo za plačilo letnih dolgov.

Od maja meseca je šlo za poldrugo milijardo mark zlata, ki je bilo dvignjeno v evropskih bankah, v zasebne roke, kakor poročajo nemški listi. Vsega zlata je danes po sodbi nemških listov v Evropi tezarirano v zasebnih rokah za 5,2 milijarde mark, ne dosti manj ko za sto milijard dinarjev.

Madjarski delegati za nova pogajanja z angleškimi in ameriškimi upniki so odpotovali v London, kjer se bodo nadaljevala pogajanja, da bi upniki podaljšali sedanji moratorij.

Glavnica belgijske Rediskontne banke za dajanje kreditov zasebnemu gospodarstvu bo 200 milijonov frankov.

Završni izpiti na drž. trgovski akademiji v Ljubljani

so bili od 11. do 24. junija. Izpit so napravili: Božič Cirila, Breskvar Rajko, Jež Ivanka (z odliko), Koch Zora, Koritnik Anton, Kovač Avrelj, Kovacic Marta, Kržan Ivan, Majdič Marija (z odliko), Mrzlikar Stanko, Osterman Franc, Petrič Anton (z odliko), Piliš Viktor, Podgornik Bojan, Pungerčič Zorislava, Suhadolnik Kamila, Supan Cita, Škrbec Franc, Tičar Martina, Urbas Marjan in Vidmar Evelina. Na tri mesece je bilo reprobiranih 7 kandidatov(inj).

Občni zbori

Izredni občni zbor delničarjev Zadrugne banke v Ljubljani bo dne 12. julija ob 20. uri v posvetovalnici Mestne hranilnice ljubljanske.

Sklepi trg.-ind. zbornice v Banji Luki

V dneh od 12. do 14. t. m. je zboroval plenum zbornice za Vrbasko banovino, ki je zlasti obravnaval vprašanje tujkega prometa, pospeševanja obrtne delavnosti in davčna vprašanja. Zbornica je delovala vse 1. leto v trajnem stiku z ostalimi zbornicami v državi ter se udeležila beograjske in ljubljanske konference. Ker se name-ravana konferenca za tujski promet v Ljubljani letos ni sestala, je banjaluska zbornica predložila ljubljanski svoje konkretne predloge. V teh zahteva zvezo Banja Luka—Split preko Glamoča, za vsa letovišča in zanimive turistične kraje pa zgraditev novih hotelov. Zboljšati bi se morale tudi zveze z Zagrebom in Beogradom, a posebno važen je na področju te zbornice avtobusni promet, zaradi česar je treba urediti cestno omrežje. Zbornica je predložila svoji banski upravi tudi podroben predlog za ureditev in olajšanje občinskih proračunov, Zavodu za pospeševa-

trošnik kmetijskih pridelkov, za katere zdaj iščemo tujih kupcev.

Zbornica zahteva, da se prenese centrala Šipada v Banjo Luko, da se reši vprašanje »Celuloze« v Drvaru, da se prične ljubljanska železna ruda predelovati doma in ne izvažati, zato pa naj se razširi tvornica železa v Zenici za proizvodnjo težkih profilov in lim. Omeji naj se v začetku na domače tržišče, dokler mora uvažati drag koks. Medtem pa naj se prilagodi ta industrija vodnim silam Une in Vrbasa, ker so vsi strokovnjaki izjavili, da je naravni center teške industrije pokrajina srezov prijedorskega, sanskega in bos. novskega, ter se naj uvede elektrometalurški metoda.

Zanimivo je bilo poročilo predsednika o izvozu sliv, ki je dosegel lani 138 milijonov dinarjev, od tega za sveže slive 35, za suhe 98 in za marmelado 3 milijone. Od 39 milijonov dreves v vsej državi jih ima

Trgovci!

Podpirajte domačo industrijo, zato naročite le „Snežinka“ milni prasek, ki je zajamčeno neškodljiv ter vsebuje nad 60 % mila

IZDELUJE:

Dolničar & Richter
Ljubljana

nje zunanje trgovine pa seznam svojih izvoznih trdk in predmetov. Upati je, da se iz kredita za javna dela rešijo poglavitne potrebe okrožja.

Plenumu je predsedoval predsednik dr. Tošo Zuronić, ki je v svojem izčrpnem govoru zastopal mnenje, da je ozdravitev možna samo z akcijo, ki bo obsegala vse gospodarstvo in ne le poedine njegove veje. Izvesti pa se more samo z občnimi sredstvi in takoj, ker se razmere vsak dan bolj slabšajo. Smatra, da se naš kmet ne sme varati z iluzijami o povišanju cen kmetijskih pridelkov, ker določa izvozne cene zunanji trg; delavstvu morejo dati novega zaslužka le nove industrije, ne pa preferenciali. Ob večji industriji, ki bi delala za iskan izvoz, bi delavec lahko postal po-

Vrbaska banovina sama nad 4 milijone, po količini je imela lani 705.673 q pridelka ali 17,2 kg na drevo, kar je najboljši pridelak za Zetsko, kjer da eno drevo 19,1 kg.

Ostro je nastopil predsednik proti ustanavljanju trgovinskih veleblagovnic v mestih in poročal o zaključkih ljubljanske konference zbornic v tem vprašanju. Upati je, da se to vprašanje zakonsko uredi v skladu z interesi trgovine in obrta. Resolucije so razen tega vprašanja postavile odločne zahteve za ureditev prometa, razdolžitve občin, ustanovitve velike teške industrije, za povečanje kredita pri Narodni banki, za povzdigo hotelirstva, za revizijo delavskega zavarovanja, za odbitek potnih stroškov za člane uprave pri odmeri družbenega davka itd.

nam blagovolite ohraniti Vašo naklonjenost in pozornost pri reševanju perečih gospodarskih vprašanj v interesu naše ožje domovine in vse države.

Dobave-licitacije

Mestno poglavarstvo Ljubljane razpisuje do 1. julija dobavo 44 zimskih oblek za nižje uslužbenice; do 8. julija dobavo dvakrat sejanega peska za tlakovanje cest ter dobavo drobnih granitnih kock. Ponudbe sprejema gradbeni urad, Nabrežje XX. septembra 2/II. — Mestna elektrarna pa sprejema ponudbe za dobavo raznih žic.

Nabava 441 m³ bukovih drv. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno licitacijo za dobavo 441 m³ bukovih drv. Licitacija bo dne 1. julija ob 11. uri v pisarni odseka.

Komanda pomorskega arzenala Tivata sprejema do 30. junija ponudbe o dobavi lopat za premog, signalnih svetilk, 20 k. svetilk za čolne, strojev za svetilke ter termometrov in steklenih salinometrov; do 1. julija o dobavi risalnega in pisalnega orodja, voltametrov, ampermetro, žice, vijakov, matice, grafita, manganovega kita, krovne lepenke, sirovega bombaža, raznih mazil za stroje ter raznega orodja; do 2. julija o dobavi šamotnega praha, transmissijskih jermen, kalcijevega karbida in peska; do 3. julija o dobavi jadralskih igel, katariranega motvoza, afrike, usnja, konjske žime, steklenih brušenih plošč; do 4. julija o dobavi šamotne opeke; do 5. julija o dobavi jekla in do 7. julija o dobavi orodja.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 3. julija ponudbe o dobavi razne železnine.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 4. julija ponudbe o dobavi 900 kg šamotne opeke, 1 agregata, električne napelave, 1 termometra, 1000 kg transformatorskega olja ter razne konjske opreme.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema

Naš pravi domači izdelek

do 3. julija ponudbe o dobavi gonilnih jermen; do 10. julija pa o litoželeznih ceveh.

Zamenjava lesa. Gradbeni odsek Direk. drž. žl. v Ljubljani sprejema do 28. junija ponudbe o zamenjavi stoječega mehkega lesa za mehke deske in plohe. (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Dne 1. julija bo pri Komandi granične trupe v Skoplju ofertna licitacija za dobavo 10.000 železnih telefonskih nosilcev, dne 2. julija pa za dobavo 10.000 porcelanskih telefonskih izolatorjev. (Pogoji pri inženjerskem oddelku komande.)

Dne 2. julija bo pri Komandi mornarice v Zemunu ofertna licitacija za dobavo mornariškega sukna; dne 26. julija pa za dobavo mineralnega in ricinovega olja.

Dne 2. julija bo pri Ekonomskem oddelku Generalne direkcije drž. železnice v Beogradu ofertna licitacija za dobavo 22.000 kg svinca in 31.000 kg svinčenih plomb. (Pogoji so na vpogled pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnice v Ljubljani. Ljubljanski dvor, soba št. 194 vsak delavnik med 10. in 12. uro.)

Dne 3. julija bo pri 1. oddelku Vojnotehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo raznih strojev. — (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Dne 4. julija bo pri Generalni direkciji drž. železnice v Beogradu ofertna licitacija za dobavo 240.000 kg repičnega olja. — (Pogoji so na vpogled pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnice v Ljubljani. Ljubljanski dvor, soba št. 194 vsak delavnik med 10. in 12. uro.)

Prihodnja številka »Trgovskega lista« izide v torek, dne 2. julija.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz Franca Krašoveca, trg. in pos. na Vrhniki. Sodnik Golouh, upravnik odv. Marolt na Vrhniki. Prvi zbor upnikov pri sodišču na Vrhniki 1. julija ob devetih, oglasitveni rok do 15. julija, ugotovitveni narok ob devetih.

Razglašen je konkurz Jožefa Vozla, trgovca v Trbovljah. Konkurni komisar dr. Perner, upravnik mase dr. Plego Josip, odv. v Laškem. Prvi zbor upnikov dne 4. julija ob devetih, oglasitveni rok do 20. avgusta, ugotovitveni narok pri sodišču v Laškem 23. avgusta ob devetih.

Odpravljen je konkurz zapuščine po Mariji Skorjanc, posestnici iz Lok, ker je bila razdeljena vsa masa.

Odpravljen je konkurz: Hirske rudarske družbe z o. z. v Prevaljah, ker ni kritja za stroške, dalje

Slave Lukek, trgovke v Mokronogu, ker se je konkurzna masa razdelila, zapuščine pok. Franca Mastna v Illovcih, ker je bila razdeljena vsa masa.

Končana je poravnava Zmaveca Franca, trgovca v Gornjem gradu, dalje poravnava tvrdke Jugosl. družbe za industrijske potrebe (Jugindus) v Ljubljani, in Triumphauto, dr. z o. z. v Ljubljani.

Uvedeno je poravnalno postopanje Joška Zupanca, trgovca v Sv. Rozaliji pri Celju. Poravnalni sodnik Jakob Božič, upravnik dr. Vrečko, odv. v Celju. Narok dne 18. julija ob desetih, rok oglasitve do 13. julija pri okrož. sodišču v Celju.

Končano je poravnalno postopanje: Senice Ivana, gostilničarja v Ljubljani, in Franca Šnuderla, trgovca pri Sv. Jakobu. Slov. gorice.

Za prisilno poravnavo Tomažič Marije se določa narok na dan 8. julija ob enajstih pri okrožnem sodišču v Mariboru. Za preizkušanje terjatev pa 27. junija ob desetih.

Stanje lesnega trga

Velike dobave lesa za Eritrejo so v zadnjih mesecih zadovoljivo poživile lesno kupčijo in je bila situacija boljša zlasti za deske in grede za gradnjo barak. Zdaj je povpraševanje že popustilo in se izvajajo le stari zaključki, vendar pa je kmalu pričakovati večjih zahtev. Medtem se oddajajo tudi velike količine drv, ki pa imajo žal slabo ceno. Izvažajo se največ skozi Sušak, ostali les pa skozi vse luke. Nihakor ne zadovoljujejo sedanje cene bukovine, ki se razen tega zbog carinskih ovir in kontingentov naše največje odjemalke — Italije — le s težavo izvozijo. Slabše blago visokih cen težje ne prenese. Oddajo se le boljše vrste parjenih in neparjenih desk in mostnic I. in II. Vzporedna produkcija, merkantilna, testoni in tavolette se težko oddajo, še manj pa očeljeno blago, ker so pričeli delati Italijani sami. Kupujejo pa nekaj bukovih in hrastovih friz.

Avstrija kupuje ob slabih cenah nekaj trdega lesa. Bolj živahen je promet z Nemčijo, ki ga pa zatirajo plačilne ovire. Iščijo se furnirji. Za furnir išče les tudi Anglija in plača ob boljših cenah: 80% cene ob izročitvi listin, ostanek pa ob prejemu blaga. Kupuje tudi jesenove, hrastove in brestove ševrone ter nekaj bukovih in pa dolge frize.

V Francijo je izvoz neznan in smemo šele zdaj po ukinitvi kontingentiranja pričakovati večji promet. Kupuje se največ doge, dočim potrebuje Belgija hlode.

Slavonsko hrastovino za frize kupujeta Turčija in Egipt, mehak les ob slabih cenah odjemlje Alžir za gradnje.

Zastoj gradbene sezone pa je docela umrtvil domače tržišče in se še ne kaže nikako izboljšanje. Trgovina drv v poletju počiva. Glede izvoza lesa v Eritrejo je dal bivši minister dr. Uhmanski kot direktor Šipada v Sarajevu tole izjavo: Italija se ravna pri nakupu blaga po potrebah za Abesinijo. Zaloga lesa gozdne industrije so se zaradi tega povpraševanja povečale. Naša lesna industrija s tem trenutnim povpraševanjem ne more biti zadovoljna, ker kljub večjemu izvozu ni imela nikake posebne koristi. Lesna industrija sloni na stalnem in trajnem delu in na kalkulaciji produkcije in potrošnje za daljše dobe. Abesinski pohod je napravil na italijanskem trgu nerod, in čeprav je izvoz v Abesinijo trenutno večji, se blago težko plasira v sami Italiji, ki je za nas važnejša. Povpraševanje je na tem trgu padlo za 25—30 odstotkov. Ako bi te razmere trajale dalje, bi bila lesna industrija oškodovana. Na ta izvoz vpliva tudi valutno stanje, zlasti lire, tako da pomeni padec lire za 2 do 5 odstotkov za našo lesno industrijo riziko in izgubo.

Sklepi Gospodarskega sveta Male antante

V Bukarešti je bila dne 24. junija zaključena plenarna seja Gospodarskega sveta

Male antante. Po seji je bil izdan taskih pošiljkah odpošilja s pošlaj Brezno-Ribnica, Dovje, Dravograd-Meža, Prevalje, Sveta Jecert, Sent Peter v Savinjski dolini, Smartno ob Paki, Vuhred-Marenberg in Vuzenica-Muta.

Gospodarski svet Male antante je v prvi vrsti proučil vprašanje izmenjave blaga med državami Male antante ter je sprejel potrebne sklepe za povečanje te izmenjave. Svet je nadalje sklenil, da mora stopiti v veljavo načrt za sodelovanje vseh treh držav Male antante v raznih panogah gospodarskega življenja. Potem ko je Svet odobril referate strokovnjakov, je sprejel sklepe o prometnem sodelovanju, o sodelovanju donavskih parobrodskih družb, o organizaciji unifikacije carinskega prava, o unifikaciji statistike, o sodelovanju v šolskih vprašanjih, o gospodarski propagandi, o turistikah itd. Gospodarski svet je storil tudi potrebne korake za ustanovitev poštne unije med državami Male antante in Balkanske zveze. Nadalje je svet sklenil, da se priredi gospodarska razstava držav Male antante in Balkanske zveze. Končno je bilo sklenjeno, da bo prihodnji sestanek Gospodarskega sveta Male antante dne 14. oktobra v Beogradu.

Že v 24 urah

harva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobl in svetloilika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga to lika domače perilo tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4—6. Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Doma in po svetu

Poročilo o obnem zboru ljubljanske sekcije trgovcev s specerijskim in kolonialnim blagom ter trgovcev z mešanim blagom bo mo priobčilo šele v prihodnji številki, ker zaradi poročila o obnem zboru Združenja trgovcev v Ljubljani nismo mogli objaviti obširnejšega poročila, kakor ga ta občni zbor zasluži.

Poročilo o obnem zboru Združenja trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Šmarje smo prejeli za današnjo številko prekasno in ga objavimo prihodnjič.

Dr. Maček se je za časa svojega bivanja v Beogradu vpisal v dvorno knjigo Nj. Vel. kraljice Marije in Nj. Vel. kralja Petra II.

Novi minister brez portfelja Gjuro Janković bo prevzel ministristvo za pošte, ko bo to ustanovljeno.

Dosedanji gradbeni minister dr. Kožulj bo po vseh listov imenovan za bana Primorske banovine.

Ministristvo za telesno vzgojo bo odpravljeno, mesto njega pa se ustanovi poštno ministristvo.

Minister za socialno politiko je razveljavil od prejšnjega ministra potrjeni pravilnik bolniške blagajne »Merkur« v Zagrebu.

Znižana železniška prevoznina je dovoljena za smrekovo skorjo, ki se v vagon-

— 23.15: Reportaža nočne procesije, vmes koralni spevi (oktet) — 24.00: Prenos slovesne polnočnice s Stadióna.

Nedelja, dne 30. junija. 9.00: Prenos pontifikalne službe božje s Stadióna — 10.00: Reportaža z razstave cerkvene umetnosti (poročila dr. Ložar) — 10.30: Koncert religiozne glasbe — 12.00: Reproduciran simfonični koncert — 15.00: Reportaža procesije z Najsvetejšim — 17.00: Prenos s Stadióna — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Prenos iz Westfalije — 21.30: Čas, vreme, poročila, obvestila — 22.00: Venčki narodnih pesmi.

Ponedeljek, dne 1. julija. 12.00: Razni kraji, razne pesmi (plošče), vmes poje narodne pesmi s spremljevanjem mandoline in kitare Mr. Vasilije Hadži-Manović — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Razni kraji, razne pesmi (plošče) — 14.00: Vreme, spored, borza — 18.00: Domače melodije, harmonika solo (Ivan Magister), vmes plošče — 18.50: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) — 19.10: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Iz tihih samostanskih celic — 21.30: Čas, poročila, vreme — 22.00: Tamburaški orkester.

Torek, dne 2. julija. 12.00: Iz zvočnih filmov (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14.00: Vreme, spored, borza — 18.00: Otroški kotiček (Manica z otroci) — 18.25: Radijski orkester — 19.10: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Iz neobjavljenih del dr. Gajmira Kreka; pojeta tenor Franzl in bariton Zagar — 20.45: Ura eksotične glasbe, izvaja Radijski orkester — 21.30: Čas, vreme, poročila — 22.00: Sedaj pa za ples! — 22.30: Angleske plošče.

Treter poročila znova, da so zboleli italijanski vojaki in delavci v Somaliji za kolero.

Žetev na Madjarskem bo po uradnih cenitvah letos srednje dobra. Uradno se cení donos žetve tako-le: pšenica 19,6 (lani 17,6) milijonov, rž 6,8 (6,2), ječmen 6,1 (5,4) in oves 3,3 (2,6) milijonov stotov. Če bi pa še naprej trajalo sedanje ugodno vreme, se bo donos žetve še povečal.

Stražna letalska nesreča, pri kateri je izgubilo življenje 17 ljudi, se je pripetila v Kolumbiji.

Radio-Ljubljana

Petek, dne 28. VI.: 9.00: Šolska ura; Vidovdanska proslava, izvaja III. drž. realna gimnazija v Ljubljani. — 12.00: Slovenec, Srb, Hrvat, za vedno brat in brat (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14.00: Vreme, spored, borza — 17.30: Sprejem papeževnega legata na gl. kolodvoru — 18.00: Pridi Sv. Duh — Začetek evhar. kongresa (iz stolnice) — 18.40: Čas, poročila, vreme, spored, obvestila — 19.00: Radijski orkester — 19.30: Nac. ura — 20.00: Uvod v prenos — 20.30: Handel: Mesija — oratorij (prenos iz Uniona) vmes Čas, poročila, vreme, spored.

Sobota, dne 29. VI.: 7.30: O važnih vprašanjih iz čebelarstva zgodovine (Mihelič Stane) — 8.00: Mladinska služba božja (prenos iz stadiona) — 9.00: Uinjatska cerkvena glasba (prenos iz cerkve sv. Petra) — 10.00: Haydn: Sedem besedi (godalni kvartet) — 11.00: Radijski orkester — 12.00: Gloria iz Bachove maše v h-molu na ploščah — 16.00: Koncert nabožne glasbe, izvaja radijski orkester — 17.00: Prenos petih litanij z ljudskim petjem ter blagoslovom z Stadióna — 19.30: Nac. ura — 20.00: Večer religiozne glasbe, orglje solo, izvaja prof. Bogi Leskovic, vmesne samospeve Tone Petrovič — 21.30: Uvod v prenos — 21.45: III. dejanje Wagnerjeve svečane igre »Parsifal« (prenos iz nar. gledališča)

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štracce, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjizice, risalne bloke itd.

KLIŠETE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše
KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Za vse naše vloge in obveze jamči z vsem premoženjem in vso davčno močjo
Dravska banovina

KDOR VARČUJE SIVIH LAS SE OBVARUJE

HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE

Naročajte „Trgovski list“!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Jakob Fligl ded.

Ljubljana

Igriška 10 — Telefon 33-53
Ustanovljeno 1864

Toplovodne, mrzlo-
vodne instalacije
Stavbno in galanterijsko
kleparstvo
Strelo vodi
Krovce lesocementnih streh